Oponentský posudek diplomové práce Zuzany Štěpánkové na téma „Hodnocení psychologických změn při intenzivním redukčním programu"
FF UK, Praha 2010

Na téma obezita, neboli nadváha byly popsány tuny papíru. Každý obezitu vnímá jako obtížnou komplikaci, která ho sice nějakým způsobem omezuje a znepříjemňuje život, od chůze do schodů až po výměnu šatníku, ale na kterou se neumírá. Překročí-li však váha určitou mez, dojde i ke zdravotním komplikacím a obezita se stává vážným onemocněním, které vede ke vzniku obávaných chorob srdce, cév, pohybového ústrojí, cukrovky, ale také k psychickým problémům a celkovému dyskomfortu. Z tohoto pohledu je téma diplomové práce velmi zajímavé a přínosné.

Diplomová práce má klasické členění na část teoretickou (34 stran) a empirickou (48 stran). Teoretická část čítá 4 základní kapitoly. Od obecného tématu – definice obezity až po kapitoly odborné z lékařského pohledu, kde autorka popisuje komplikace obezity v rámci somatických nemocí. Třetí kapitola je věnována psychologickým aspektům u obezity. Závěr teoretické části práce pak podává přehled terapeutických přístupů u obézních pacientů.

Cílem empirické části práce bylo popsat některé z psychologických změn (jednalo se o náladu a změny vnímání velikosti vlastního těla), které se odehrávají během hospitalizace v rámci redukčního programu. Zkoumaná vzorek tvořilo 46 pacientů (20 mužů a 26 žen). Výzkumné záměry autorka zformulovala do 3 hypotéz. Pro empirický záměr diplomantka použila strukturovaný rozhovor, na nějž navazovala škála dotazníků a kresba lidské postavy. Výsledky svého výzkumu diplomantka zpracovala do přehledových tabulek a grafů a podrobila diskuzi v závěru své práce.

Při hodnocení diplomové práce musím autorce vytknout řadu drobných překlepů a to jak ve formě gramatických tak i faktických chyb (např. str.8, kde autorka zaměnila jednotky u BMI, opakovaně v empirické části popisuje grafy jako tabulky). Také mi chybělo několik citovaných autorů v přehledu literatury (např. str. 14 Výrost, Slaměník 2008, str. 24 Rohde et al. 2008, a jiné). Největší výtka však patří k celkovému pojetí teoretické části. Z mého pohledu se jedná o téma velmi široké, které však autorka pojala velmi obecně a podle mého názoru i dosti povrchně. Vynechám-li zpracování somatických komplikací mohla se diplomantka, již i díky základnímu tématu své práce, daleko více a hlouběji zaměřit právě na psychosociální aspekty a psychopatologii obézních lidí. Také kapitola věnována terapii mi připadá spíše jako část seminární práce středoškolského studenta a nikoli jako odborná stať diplomové práce. Velmi mě překvapilo, že např. v kapitole o svépomocných skupinách diplomantka věnovala pouhý 1 řádek nejznámějšímu českému programu k léčbě obezity STOB. Také bych čekala širší a hlubší přehled terapeutických přístupů v léčbě obezity. Výsledky empirického zkoumání převratné závěry nepřinesly, ale jak autorka píše „ tato studie je koncipována jako základní část dlouhodobého výzkumu, který by měl na ni navazovat" a tudíž se dá očekávat, že v dlouhodobějším sledování bychom k zajímavým závěrům dojít mohli.
Výhrady mám i k použité literatuře. Autorka se ve své diplomové práci hodně opírala o literaturu, která je staršího data cca 90. let a přitom je s tímto tématem spojena řada nových publikací. Překvapilo mne také, že autorka nepoužila knihy a články MUDr. Málkové, která se dlouhodobě programy na hubnutí zabývá a navíc vychází právě ze svých zkušeností s KBT, kterou autorka ve své práci prezentuje.

Nejasnou otázkou pro mne bylo i to, zda v závěru práce autorka záměrně či nedopatřením přehodila kapitoly diskuze a závěrečného shrnutí.

Při celkovém hodnocení práce musím konstatovat, že k diplomové práci mám řadu výhrad a hodnotím ji jako „dobrou", ale konečné rozhodnutí přenechávám na komisi obhajoby diplomových prací.

V Praze dne 15.1.2010

MUDr. Gabriela Šivicová